



TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19124

Tarih : 24.07.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ve talep ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-7-2026	Esas No: 2/3783

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 8 Temmuz 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 8 Temmuz 2026
No: 1903550

GENEL GEREKÇE

Sağlık hakkı, yalnızca muayene, teşhis ve tedavi hizmetlerine erişimden ibaret değildir. Tedavinin gerektirdiği ilaçlara, tıbbi cihazlara ve yardımcı tıbbi malzemelere ekonomik engellerle karşılaşmadan ulaşabilmek de bu hakkın ayrılmaz bir parçasıdır. Sosyal güvenlik sisteminin temel amacı, bireylerin ekonomik yetersizlik nedeniyle tedaviden mahrum kalmasını önlemek ve sağlık hizmetlerine fiilen erişimini güvence altına almaktır.

Görme bozukluklarının tedavisinde kullanılan optik camlar, gözlük çerçeveleri, kontakt lensler ve diğer görmeye yardımcı tıbbi malzemeler estetik veya kişisel tercihe dayalı tüketim ürünleri değil, tedavinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu malzemelere erişim; çocukların eğitim hayatını sürdürebilmesi, çalışanların mesleklerini güvenli şekilde icra edebilmesi, yaşlıların ve engelli bireylerin bağımsız yaşamlarını koruyabilmesi ve toplumsal yaşama eşit koşullarda katılabilmesi bakımından zorunlu bir sağlık ihtiyacıdır.

Son yıllarda yüksek enflasyon, döviz kuru ile üretim ve ithalat maliyetlerindeki artış nedeniyle görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin fiyatları önemli ölçüde yükselmiştir. Buna karşılık Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından standart ve düşük numaralı bir gözlük için karşılanan tutar, çerçeve ve iki cam birlikte değerlendirildiğinde yaklaşık 130 TL düzeyinde kalmaktadır. Günümüz piyasa koşullarında bu tutar, ortalama bir gözlüğün temin bedelinin yalnızca çok küçük bir bölümünü karşılayabilmekte, yurttaşın sağlık harcamalarını azaltan etkili bir sosyal güvenlik desteği niteliğini taşımamaktadır. Sonuç olarak tedavinin mali yükünün önemli bir kısmı doğrudan yurttaşların üzerine bırakılmakta, özellikle dar gelirli aileler, emekliler, çocuklar ve engelli bireyler bakımından sağlık hakkına erişimde ciddi eşitsizlikler ortaya çıkmaktadır.

Ekonomik nedenlerle reçete edilen görmeye yardımcı tıbbi malzemeye ulaşamayan kişinin tedavisinin tamamlandığından söz edilemez. Tedavinin ertelenmesi veya tıbbi ihtiyacı karşılamayan ürünlerin kullanılması, bireysel mağduriyetlerin yanı sıra ilerleyen dönemlerde daha ağır sağlık sorunlarına ve kamu sağlık harcamalarının artmasına da neden olabilmektedir. Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen sosyal devlet ilkesi ile 56'ncı maddesinde güvence altına alınan sağlık hakkı ve 60'ıncı maddesinde düzenlenen sosyal güvenlik hakkı, devletin yurttaşların tedavi için gerekli tıbbi malzemelere ekonomik nedenlerle erişememesi sonucunu doğuracak uygulamalardan kaçınmasını gerektirmektedir.

5510 sayılı Kanunun 72'nci maddesinde Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonuna sağlık hizmetlerinin Kurumca karşılanacak bedellerini belirleme yetkisi verilmiş olmakla birlikte, tedavi amacıyla kullanılan görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin geri ödeme esaslarına ilişkin asgari güvenceler Kanunda açık biçimde düzenlenmemiştir. Bu durum, geri ödeme tutarlarının zaman içerisinde gerçek maliyetlerden uzaklaşmasına ve yurttaşların katlanmak zorunda kaldığı mali yükün giderek artmasına yol açmaktadır.

Teklifle, tedavi amacıyla reçete edilen görmeye yardımcı tıbbi malzemeler için referans geri ödeme sistemi oluşturulmakta, temel teknik ve kalite standartlarını karşılayan ürünlere fark ödenmeksizin erişim güvence altına alınmaktadır. Ayrıca referans geri ödeme tutarlarının düzenli olarak güncellenmesi ve çocuklar, engelli bireyler ile 3294 sayılı Kanunun 2'nci maddesi kapsamındaki ihtiyaç sahipleri bakımından pozitif ayrımcılık sağlanması

'öngörülmektedir. Sosyal güvenlik sisteminin amacı, sağlık harcamalarına sembolik katkı sunmak değil, tedavi için zorunlu olan tıbbi malzemelere fiilen erişimi güvence altına almaktır. Mevcut geri ödeme tutarları bu amacı karşılamaktan uzaklaşmıştır. Teklif, kamu kaynaklarıyla kişisel tüketim tercihlerini finanse etmeyi değil, tedavi için zorunlu olan görmeye yardımcı tıbbi malzemelere erişimi güvence altına almayı amaçlamaktadır. Böylece sosyal devlet ilkesinin ve sağlık hakkının somut bir gereği yerine getirilirken, hiçbir yurttaşın ekonomik yetersizlik nedeniyle görme sağlığından mahrum kalmaması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, tedavi amacıyla reçete edilen görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin geri ödeme esaslarına ilişkin temel güvenceler Kanunda açıkça düzenlenmektedir. Düzenleme ile Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecek referans geri ödeme tutarlarının, yurttaşların tıbben gerekli görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ekonomik engellerle karşılaşmadan erişimini sağlayacak düzeyde belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca geri ödeme tutarlarının düzenli olarak güncellenmesi ve çocuklar, engelli bireyler ile 3294 sayılı Kanunun 2'nci maddesi kapsamındaki ihtiyaç sahipleri bakımından ilave güvenceler öngörülerek sağlık hakkına fiilî erişimin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, Sosyal Güvenlik Kurumuna, Sağlık Uygulama Tebliği ile ilgili ek düzenlemeleri Kanunla getirilen yeni sisteme uyumlu hâle getirmesi için altı aylık geçiş süresi tanınmaktadır.

Bu süre içerisinde geri ödeme esaslarının ve uygulamaya ilişkin ikincil düzenlemelerin Kanun hükümlerine uygun şekilde yeniden belirlenmesi amaçlanmaktadır. Böylece uygulama birliğinin sağlanması ve yeni geri ödeme sistemine geçişin herhangi bir hak kaybına veya idari aksaklığa yol açmaksızın tamamlanması hedeflenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 72'nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir:

"Tedavi amacıyla kullanılması göz hastalıkları uzmanı tabip tarafından reçete ile gerekli görülen görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ekonomik nedenlerle erişim engellenemez. Bu kapsamdaki geri ödeme esasları, sağlık hakkı ve sosyal devlet ilkesi gözetilerek Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenecek referans geri ödeme tutarları, tedavi ihtiyacını karşılayan ve temel teknik ve kalite standartlarını sağlayan görmeye yardımcı tıbbi malzemelere fiilen erişimi sağlayacak düzeyde belirlenir ve yılda en az iki kez güncellenir.

18 yaşını doldurmamış kişiler, en az yüzde 40 oranında engelli olduğu sağlık kurulu raporuyla belgelenen kişiler ile 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 2'nci maddesi kapsamında bulunan kişiler bakımından, tedavi amacıyla reçete edilen görmeye yardımcı tıbbi malzemelerin bedelinin tamamı Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının, Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşü alınarak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenir."

MADDE 2- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir: "GEÇİCİ MADDE 105- Sosyal Güvenlik Kurumu, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Sağlık Uygulama Tebliği ile görmeye yardımcı tıbbi malzemelere ilişkin düzenlemeleri bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirir. Bu süre içerisinde geri ödeme esasları, referans geri ödeme tutarları ve uygulamaya ilişkin diğer düzenlemeler Kanunla getirilen ilkelere uygun olarak yeniden belirlenir."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.